

ВІЙСЬКОВІ СКЛАДИ ПАЛЬНОГО

**Тема
№9**

**ЗАХИСТ НАВКОЛИШНЬОГО
СЕРЕДОВИЩА**

Перше навчальне питання.

Джерела утворення забруднених вод на складах пального.

У природних умовах хімічний склад вод регулюється природними процесами. Підтримується рівновага між надходженням хімічних елементів у воду й виведенням їх з неї.

Антропогенна зміна хімічного складу вод обумовлена випаровуванням у гідросферу величезної кількості стічних вод, які вміщують відходи промислового й сільськогосподарського виробництва, комунально-побутові стоки.

Забруднення поверхні природних вода-це процес зміни фізичних, хімічних або біологічних властивостей природних вод при попаданні в них різних речовин, що може зробити шкідливий вплив на людину й природу, а також обмежити можливість використання води.

Речовиною, що забруднює воду, є кожна сполука, що викликає порушення якості води. Одним з небезпечних, забруднюючі водні ресурси речовин, стали в теперішній час поверхнево-активні речовини, які все ширше застосовуються в побуті й промисловості.

Виконуючи роль емульгаторів і піноутворювачів, вони створюють на поверхні води рясну піну, що покриває значні площі, знижуючи здатність води до насичення киснем, паралізують діяльність мікроорганізмів, що руйнують органічні речовини, а самі погано піддаються біохімічному розкладанню.

*Умовно забруднення природних вод
поверхневим стоком діляться на три групи:*

*біогенні
речовини, що
надходять у
ріки й водойми
в результаті
вимивання
добрив із
грунту*

*ядохімікати
(пестициди,
інсектициди,
гербіциди й ін.),
які змиваються
з полів або
розпорошують
із літаків*

*продукти
водної ерозії
грунтів, що
включають у
себе органічні
і неорганічні
речовини*

*Стічні води, які утворюються на
складах пального поділяються на:*

виробничі

побутові

ливневі

Виробничі стоки

можуть бути забруднені або умовно чистими. Умовно чисті стоки можуть бути повторно використані для виробничих або господарсько-побутових потреб. Основними об'єктами складів і баз пального, на яких утворюються виробничі стічні води є:

- резервуарні парки;
- масло регенераційні і зневоднювальні установки;
- насосні станції, котельні;
- зливно-наливні естакади.

Побутові стоки

це води, які поступають з раковин, умивальників, душових, а також стоки, забруднені фізіологічними викидами (фекальні).

Ливневі стічні води

утворюються внаслідок атмосферних опадів, які змивають забруднення; підтоварна вода; волога, яка попала в резервуари через дихальні клапани; вода від промивки резервуарів; стоки з обвалування резервуарних парків; стоки від насосних станцій, котельних, гаражів, механічних майстерень; стоки від пропарки бочок; стічні води після аналізів і миття посуду в лабораторії; стоки від миття підлоги у виробничих спорудах.

Друге навчальне питання:

Методика очищення стічних вод. Очисні споруди

На складах і базах пального споруджуються установки для очистки стічних вод. Вибір методу очистки цих вод визначається їх кількістю і якістю, а також умовами їх прийому у водоймище.

Якщо стічні води складів пального скидаються для очистки на міські очисні споруди, то очисні споруди можуть включати піскоуловлювачі-ловушки з вбудованим фільтром і резервуарами очищеної води.

При скиданні стічних вод у відкриті морські водоймища схема очистки може включати буферні резервуари, нафтоловушки і флотаційні установки. Якщо стічні води скидаються у закриті морські водоймища, у схему повинна бути включена біохімічна або хімічна доочистка.

*На складах пального
для очистки
виробничих стічних
вод застосовуються
методи:*

Механічний метод

*полягає у видаленні із стічної
води великих нафтових і
механічних домішок, шляхом
відстоювання у
піскоуловлювачах,
нафтоловушках.*

*Піскоуловлювачі призначені для
видалення піску і механічних
домішок, які поступають зі
стічними водами. Під впливом
сил тяжіння частки з
густиною більше густини води
випадають на дно.*

Фізико-хімічний метод очистки

*отримав широке розповсюдження і
пролягає в тому, що частки нафти і інші
забруднення прилипають до пухирців
повітря, якими штучно насичується
стічна вода і які спливають на поверхню.
До води можуть додаватися коагулянти –
глинозем, хлорне залізо. Це підвищує
ефективність очистки при наявності
стійкої емульсії. Очищена вода містить
значну кількість розчинених
нафтопродуктів. Подальша очистка
може бути здійснена хімічним або
біохімічним методами*

При хімічній очистці

*стічних вод,
нафтопродукти, які
містяться в них
вступають у хімічну
реакцію з реагентами і
виділяються з цих вод. До
хімічних методів
відносяться:
- хлорування;
- озонування.*

Біочистка *основана на здатності мікроорганізмів споживати нафту і нафтопродукти у
стічних водах. Процеси біохімічного окислення можуть здійснюватися на полях зрошення,
полях фільтрування, в біофільтрах і біологічних водоймах.*

Залежно від основних способів використання води розрізняють питну, споживчу й технічну воду.

Питна вода - основна складова частина харчування.

Як питну, можна розглядати воду з якого завгодно природного джерела, що задовольняє певним технічним, біологічним і медичним вимогам. По своєму походженню це може бути підземна, поверхнева або осадова вода.

Споживчою водою можна вважати воду, одержувану з будь-якого джерела, якщо вона задовольняє відповідним медичним і технічним вимогам. Таку воду використовують для миття, купання й для виробничих потреб.

Технічна вода залежно від її призначення підрозділяється на виробничу (яка стає складовою частиною продукту виробництва), для охолодження, зрошення, прання, бетонних робіт і т.п.

Завдання на самостійну підготовку.

Повторити:

- 1. Джерела виникнення забруднених стічних вод на складах пального.**
- 2. Методи очистки промислових стічних вод.**

Навчальна література:

1. "Положення про забезпечення Збройних Сил України пальним і технічними засобами служби пального на мирний час". Наказ Міністра оборони України від 31.07.2006 № 469.
2. Військові статuti Збройних сил України. Воєн.видав. "Варта." 1999 .
3. "Положення про військове (корабельне) господарство Збройних Сил України." Наказ Міністра оборони України 1997 року № 300.
4. Підручник молодшого фахівця складу пального. 1979.
5. Керівництво по роботі складів і баз пального. Ч. 1. 1981 р.
6. Керівництво по роботі складів і баз пального. Ч. 3. 1980 р.